

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 580/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vladimírom Zvarom, advokátom, SNP 1/A, Veľký Krtíš, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obo/23/2015, 2Obo/24/2015 z 27. októbra 2016 a proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1ObdoV/5/2019, 1ObdoV/6/2019 z 28. mája 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť v rozsahu namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1ObdoV/5/2019, 1ObdoV/6/2019 z 28. mája 2020 **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
3. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obo/23/2015, 2Obo/24/2015 z 27. októbra 2016, postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1ObdoV/5/2019, 1ObdoV/6/2019 z 28. mája 2020. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o odklad vykonateľnosti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2Obo/23/2015, 2Obo/24/2015 z 27. októbra 2016 do právoplatného skončenia konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a uznesenia najvyššieho súdu č. k. 1ObdoV/5/2019, 1ObdoV/6/2019 z 28. mája 2020 vyplýva, že žalobca – správca konkurznej podstaty (Mgr. Alena Turčanová) sa žalobou domáhal voči sťažovateľovi, ako bývalému správcovi konkurznej podstaty, zaplata 100 898,22 eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že predmetnú sumu patriacu do konkurznej podstaty sťažovateľ v rámci jej zhodnotenia neoprávnenne vložil na účet súkromnej investično-finančnej spoločnosti HAPPY TREND LTD., ktorá ju však nevrátila do podstaty. Na základe tejto transakcie bol sťažovateľ zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 38Cbi/5/2010-Db-317 zo 14. decembra 2014 zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

4. Krajský súd rozsudkom č. k. 38Cbi/5/2010-Db-408 z 15. januára 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 100 898,22 eur s 9 % úrokom z omeškania, keď dospel k záveru, že sťažovateľ je zodpovedný za škodu, ktorú spôsobil porušením jeho povinností ako správcu konkurznej podstaty.

5. Najvyšší súd ako odvolací súd rozsudkom č. k. 2Obo/23/2015, 2Obo/24/2015, 2Obo/30/2016, 2Obo/31/2016 z 27. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) rozhodol o odvolaní žalobcu a sťažovateľa tak, že rozsudok krajského súdu, uznesenie krajského súdu č. k. 38Cbi/5/2010-Db-317 zo 14. decembra 2014 (uznesenie o zamietnutí návrhu sťažovateľa na prerušenie konania), uznesenie krajského súdu č. k. 38Cbi/5/2010-Db-455 z 27. marca 2015 a uznesenie krajského súdu č. k. 38Cbi/5/2010-Db-482 z 12. mája 2015 potvrdil.

6. Proti rozsudku najvyššieho súdu v časti, v ktorej bol rozsudok krajského súdu vo veci samej potvrdený, a v časti, v ktorej bolo potvrdené uznesenie krajského súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, podal sťažovateľ dovolanie s poukazom na § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 CSP.

7. O dovolaní sťažovateľa proti rozsudku najvyššieho súdu rozhodol najvyšší súd ako súd dovolací uznesením č. k. 1ObdoV/4/2017, 1ObdoV/5/2017 z 27. februára 2018 tak, že dovolanie odmietol pre jeho neprípustnosť. Nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 250/2018-27 z 28. novembra 2018 bolo uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1ObdoV/4/2017, 1 ObdoV/5/2017 z 27. februára 2018 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie z dôvodu, že základné právo sťažovateľa garantované čl. 46 ods. 1 ústavy a právo garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo, keď najvyšší súd nesprávne posúdil otázku prípustnosti dovolania z hľadiska prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov, v dôsledku čoho bola dôvodnosť dovolania posudzovaná iba podľa § 420 písmeno f) CSP.

8. Najvyšší súd následne uznesením č. k. 1ObdoV/5/2019, 1ObdoV/6/2019 z 28. mája 2020 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) opätovne rozhodol o dovolaní sťažovateľa tak, že dovolanie ako neprípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietol. Dospel k záveru, že prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP daná nie je. Vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 421 písm. a) a c) CSP konštatoval, že z obsahu dovolania nie je zrejmé, že by sa odvolací súd odklonil

od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, sťažovateľ v dovolaní neuviedol žiadne rozhodnutie, ktorým by sa mal odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odkloniť. Taktiež v dovolaní neoznačil žiadne rozhodnutia, ktorými by dovolací súd rozhodol rozdielne. Vzhľadom na uvedené prípustnosť dovolania s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP daná nie je. K dôvodu dovolania podľa § 421 písm. b) CSP uviedol, že otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, sťažovateľ jednoznačne nepoložil, z obsahu dovolania nie je možné dospieť k jednoznačnému záveru, o akú právnu otázku ide. Dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 písmeno b) CSP je preto neprípustné.

9. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že najvyšší súd uzavrel, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak bez toho, aby uviedol, prečo dôkaz označený sťažovateľom nepovažoval za dôkaz, ktorý by mohol mať zásadný vplyv na posúdenie skutkového stavu. V tejto súvislosti sťažovateľ dôvodí, že funkciu správcu konkurznej podstaty vykonával s odbornou starostlivosťou, lebo konal s úmyslom zhodnocovať výnosy z predaja konkurznej podstaty pre lepšiu likviditu záväzkov. Ani zamietnutie návrhu na prerušenie konania nepovažuje za správne, pretože v súbežne prebiehajúcim trestnom konaní voči sťažovateľovi za ten istý skutok sa tiež rieši otázka protiprávnosti jeho konania a zavinenia, ktorá trestným súdom môže byť vyriešená inak. Pritom žalobca si rovnaký nárok z titulu náhrady škody uplatnil aj v adhéznom konaní (v trestnom konaní). Uvedená okolnosť nebola zohľadnená v odvolacom ani v dovolacom konaní. Nežadovaním si trestného spisu voči obvinenému konateľovi obchodnej spoločnosti HAPPY TREND LTD. všeobecné súdy nezistili, že orgány činné v trestnom konaní zaistili na účte obchodnej spoločnosti HAPPY TREND LTD. sumu vo výške 2 miliónov eur. Ak by sa táto istina alebo len jej časť vrátila úpadcovi, tak mu škoda voči sťažovateľovi nevznikla. Na argumentáciu o predčasnosti žalobcom uplatneného nároku sťažovateľ nedostal náležitú odpoveď aj napriek tomu, že túto svoju argumentáciu preniesol, poukazujúc na § 420 pís. f) CSP, do dovolacieho konania. Uznesenie dovolacieho súdu je nepreskúmateľné, zjavne neodôvodnené. Sťažovateľ v dovolaní jasne a zrozumiteľne formuloval dve právne otázky, ktoré mali založiť dôvod dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a to či ako správca konkurznej podstaty sa zavinené dopustil protiprávnosti, ak bez súhlasu súdu vložil do nebankovej spoločnosti finančné prostriedky úpadcu pre účely ich najvyššieho zhodnotenia, ktoré sa ale zatiaľ späť nevrátili do konkurznej podstaty, a či je súd povinný prerušiť konanie o náhradu škody, ak v tej istej skutkovej veci prebieha trestné konanie voči správcovi konkurznej podstaty a nebankovej spoločnosti, resp. jej konateľovi, v rámci ktorého si úpadca uplatnil nárok na náhradu škody. Dovolací súd sťažovateľom nastolené právne otázky posúdil arbitrárne, resp. ich odmietol riešiť, čo vo svojom dôsledku znamenalo neposkytnutie súdnej ochrany sťažovateľovi.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom

súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd zistil, že v rozsahu namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

12. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že v uvedenom článku sú zakotvené základné princípy a postuláty Slovenskej republiky, ktoré však nepredstavujú konkrétne základné práva alebo slobody, ktorých ochrany by sa sťažovateľ mohol pred ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy domáhať. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

13. K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že otázka ústavno-právneho významu smeruje k tomu, či dovolanie sťažovateľa bolo možné odmietnuť pre neprípustnosť a či najvyšší súd nemal dovolanie meritórne preskúmať a meritórne o ňom rozhodnúť. Uvedené ale nijako nepredznamenáva hmotnoprávne dopady prípadného meritórneho, k vyhovaniu ústavnej sťažnosti smerujúceho, záveru ústavného súdu o tom, že prípustnosť dovolania bola najvyšším súdom posúdená ústavne neudržateľným spôsobom. V prípade vyhovenia ústavnej sťažnosti by záväzný právny názor ústavného súdu nesmeroval k tomu, že najvyšší súd má v merite dovolaniu sťažovateľa vyhovieť, ale iba k tomu, že má jeho dovolanie meritórne prejednať, a teda skúmať naplnenie dôvodov dovolania. Z tohto hľadiska je už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti možné ustáliť, že meritórne rozhodnutie ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorej dôvodmi je ústavný súd viazaný (§ 45 zákona o ústavnom súde), bude smerovať iba k zodpovedaniu otázky o prípustnosti sťažovateľovho dovolania, nie k výsledku prejednávania eventuálne prípustného dovolania, teda nie k hmotnoprávnej rovine sťažovateľovej veci. Vzhľadom na uvedené a skutočnosť, že čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu garantujú práva hmotnoprávneho charakteru, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy, čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Obdo/5/2019, 1Obdo/6/2019, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti najvyššiemu súdu nevytýkal žiadne pochybenia procesného charakteru, ktoré by predchádzali vydaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu alebo nasledovali po vydaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. V ústavnej sťažnosti tak v tomto smere absentuje odôvodnenie, ktoré je nevyhnutnou náležitosťou návrhu na začatie konania v zmysle § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

15. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou napáda aj rozsudok najvyššieho súdu, ktorého kópiu však k ústavnej sťažnosti nepripojil napriek tomu, že táto povinnosť mu vyplýva z § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde a sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Navyše, argumentácia sťažovateľa obsiahnutá v ústavnej sťažnosti je zameraná takmer výlučne na kritiku dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu. V ústavnej sťažnosti nemožno identifikovať konkrétne, jednoznačné argumenty týkajúce sa väd rozsudku najvyššieho súdu (ako súdu odvolacieho), tieto sú v ústavnej sťažnosti obsiahnuté len náznakovo, vágne, v súvzťažnosti s rozhodovaním najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Ak aj sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza tvrdenia (pravdepodobne) v súvislosti s odvolacím konaním najvyššieho súdu (body 2.3 – 2.5 ústavnej sťažnosti), tieto sa týkajú skôr procesného postupu najvyššieho súdu v odvolacom konaní (ktorý, vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, sťažovateľ nezahrnul do predmetu prieskumu pred ústavným súdom, pozn.), nie samotného napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť je preto v časti namietaného porušenia označených práv rozsudkom najvyššieho súdu aj nedostatočne odôvodnená, a teda v nej absentuje náležitosť podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde („odôvodnenie návrhu“). Za tohto stavu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy, čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

16. Sťažovateľ navrhol odložiť vykonateľnosť rozsudku najvyššieho súdu do právoplatného skončenia konania pred ústavným súdom. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia označených práv rozsudkom najvyššieho súdu odmietol, tento rozsudok prestáva byť ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím, a preto ani nemožno prikročiť k odkladu jeho vykonateľnosti podľa sťažovateľom označeného § 129 zákona o ústavnom súde. Návrhu sťažovateľa v tejto časti preto ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu